

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра Господарського та транспортного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан Юридичного факультету

д.ю.н., доцент К.Р. Добкіна

«29» 08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне морське право

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

галузь знань: **08 Право**

спеціальність: **081 Право**

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма *Міжнародне морське право* для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю **081 Право**.

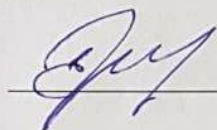
Київ: ДУІТ, 2022.

Розробник: д.ю.н., професор, завідувач кафедри ГТП Клюєва Є.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Господарського та транспортного права

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

Клюєва Є.М

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «*Міжнародне морське право*» суттєво сприяє підвищенню специфічної підготовки фахівців для морського і річкового транспорту України, логічно обумовлене вимогами міжнародних стандартів, що визначають мінімум знань, необхідних працівникам водного транспорту і тим самим є правомірною ланкою в загальній структурно-логічній схемі навчальних дисциплін Інституту управління, технологій і права Державного університету інфраструктури та технологій.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 08 Право	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Семестр	
	1-й	1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,1 самостійної роботи студента – 3,9	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		18 год.	12 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	74 год.
		Вид контролю: залік	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Метою викладання навчальної дисципліни «*Міжнародне морське право*» є системне засвоєння студентом теоретичних положень, глибоке знання та розуміння міжнародно-правових норм стосовно міжнародного морського права та використання морських просторів.

2.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «*Міжнародне морське право*» є: детальне ознайомлення студентів із специфічною роллю і завданнями міжнародного морського права як галузі права, викладання на лекціях основних понятійних категорій, загальних положень, рекомендацій студентам щодо самостійного вивчення питань тематичного плану курсу, ознайомлення з літературними і нормативно-правовими джерелами, судовою практикою щодо реалізації норм міжнародного морського права, набуття студентами знань у сфері:

- Міжнародно-правових аспектів делімітації морських просторів;
- Правового статусу морських просторів та режиму використання цих просторів і їх ресурсів;
- Правового режиму використання окремих видів морських просторів;
- Правової регламентації трудових відносин екіпажів морських суден.

2.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- правові базові положення, якими керуються прибережні держави при розмежуванні прибережних морських просторів;
- міжнародно-правовий статус морських просторів, що лежать за межами дії національної юрисдикції прибережних держав;
- міжнародні та національні вимоги щодо охорони морського середовища від забруднення;
- міжнародно-правовий режим окремих морських просторів;
- Міжнародно-правовий статус морських просторів Антарктики і режим їх освоєння та використання;
- Міжнародні та національні вимоги щодо забезпечення безпеки на морському транспорті;
- міжнародні стандарти в галузі охорони людського життя на морі.

вміти:

- добре орієнтуватися в міжнародному та національному морському праві, з метою швидкого знаходження необхідних міжнародно-нормативних правових актів і правових положень;
- орієнтуватися в системі міжнародно-правових актів, що регламентують міжнародне торгівельне судноплавство.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 модулів.

Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності (СК):

СК3 Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК19 Здатність аналізувати проблеми державного управління, державної служби, адміністративної відповідальності та інших інститутів національного та міжнародного транспортного права.

СК20 Здатність вирішувати правові ситуації у сфері діяльності транспортних організацій, аналізувати й тлумачити норми діючого законодавства, правильно документувати результати.

Програмні результати навчання

Після вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

ПРН 3 Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4 Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 5 Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН 8 Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9 Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 10 Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 18 Надавати правову допомогу, послуги з захисту прав та законних інтересів працівникам підприємств, установ та організацій транспортного комплексу України та іншим суб'єктам транспортної галузі.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Міжнародне морське право: загальні положення про морські простори

Тема 1. Поняття, особливості та характерні риси сучасного морського права. Джерела ММП.

1. Визначення сучасного міжнародного морського права (ММП).
2. Історичні аспекти кодифікації міжнародного морського права.
3. Основні джерела ММП. Принципи ММП, їх зміст.

Додаткові питання для обговорення:

1. Етапи формування міжнародного морського законодавства.
2. I-а конференція ООН з морського права 1958 року та результати її роботи.
3. II-а конференція ООН 1960 року і результати її роботи.
4. III-я конференція ООН 1982 року по морському праву і результати її роботи.
5. Система кодифікації міжнародного морського права, з урахуванням сфер діяльності суб'єктів.

Тема 2. Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих у межах дії національної юрисдикції

1. Характеристика морських просторів, розташованих у межах національної юрисдикції, їх склад.
2. Правовий статус і режим використання внутрішніх морських вод, обсяг юрисдикції. Порт у складі державної території.
3. Статус і правовий режим використання територіальних вод
4. Правовий статус і режим використання прилеглої зони.
5. Елементи, правовий статус і режим використання ВМЕЗ.
6. Історичні аспекти створення архіпелажних вод, їх статус і режим використання.
7. Континентальний шельф, його правовий статус і режим використання

Додаткові питання для обговорення:

1. Поняття правового режиму та види правових режимів в порту. Порядок відкриття та закриття портів в Україні.
2. Основні аспекти обсягу юрисдикції в порту: кримінальна, адміністративна, цивільна.
3. Поняття портові збори. Види і характеристика портових зборів
4. Право мирного проходу іноземних суден у територіальних водах прибережної держави.
5. Виключна (морська) економічна зона (ВМЕЗ) як частина вод відкритого моря.

Тема 3. Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих за межами дії національної юрисдикції

1. Загальна характеристика і склад морських просторів, розташованих за межами національної юрисдикції.
2. Історичні аспекти кодифікації законодавства, що регламентує використання вод відкритого моря. Свободи відкритого моря.
3. Принципи, що діють при використанні Району морського дна.
4. Органи управління з розробки Району морського дна.

Додаткові питання для обговорення:

1. Правовий статус замкнутого і напівзамкнутого моря.
2. Правовий статус та режим використання міжнародних каналів та проток
3. Чорноморські протоки. Вимоги Конвенції в Монтре 1936 року та Турецький Регламент морського судноплавства в Чорноморських протоках 1994 року.
4. Деякі історичні аспекти створення міжнародних каналів: Суецького, Панамського, Кільського.
5. Позитивні і негативні сторони Турецького Регламенту.
6. Правовий статус вод Керченської протоки.

Тема 4. Міжнародно-правовий режим морських просторів Антарктики та Арктики

1. Основні положення Міжнародного Договору про Антарктику 1959 року.
2. Правовий статус Арктики. Доктринальний підхід к встановленню правового статусу.

Додаткові питання для обговорення

1. Роль світового співтовариства та окремих держав у дослідженні Антарктики.
2. Полярний кодекс.
3. Північний шлях та його роль в торговельному мореплавстві
4. Правові основи проведення морських наукових досліджень.
5. Правовий статус науково-дослідних суден і установок.

Модуль 2. Міжнародно-правові вимоги регламентації використання вод Світового океану та забезпечення безпеки мореплавства

Тема 5. Міжнародне морське право про захист і збереження морського середовища від забруднення

1. Основні міжнародні нормативні акти, що регламентують діяльність суб'єктів міжнародного права щодо захисту та збереження морського середовища.

2. Основні положення МАРПОЛ 73/78.
3. Міжнародна конвенція про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004р.
4. Конвенції по утилізації суден (Нейробійська та Гонконгська конвенції)

Додаткові питання для обговорення:

1. Роль Міжнародної конвенції із захисту та збереження морського середовища регіонального характеру.
2. Діяльність міжнародних екологічних організацій.
3. Основні вимоги Лондонської конвенції про запобігання забруднення моря скидами відходів та інших матеріалів 1972 року.
4. Міжнародно-правова регламентація видобутку живих та мінеральних ресурсів
5. Суверенні права прибережних держави на видобуток живих ресурсів у виключній економічній морській зоні та особливості розробки прибережними державами мінеральних ресурсів на континентальному шельфі.
6. Створення національних програм дослідження та використання живих ресурсів Світового океану.

**Тема 6. Загальні положення про забезпечення безпеки мореплавства.
СОЛАС, МППЗС**

1. Поняття безпеки мореплавства та її історичні аспекти.
2. Основні напрямки діяльності держав по техніко-правовому забезпеченню безпеки мореплавства.
3. Документи про забезпечення безпеки мореплавства.

Додаткові питання для обговорення:

1. Міжнародно-правові вимоги щодо організації управління безпечною експлуатацією судна (МКУБ, СУБ)
2. Визначення МКУБ.МКУБ як новий інструмент посилення запитань культури безпеки судноплавства, СУБ судна.
3. Меморандум про взаєморозуміння за контролем суден державою Порту – основні положення про меморандуми.

Тема 7. Міжнародно-правова регламентація організації праці на морському транспорті

1. Конвенція Про працю в морському судноплавстві 2006 р. «Міжнародний кодекс моряків» – основа регламентації праці і життя моряків.
2. Групи «морських» конвенцій МОП та рекомендації МОП, які регламентують умови праці та відпочинку моряків.

Додаткові питання для обговорення:

1. Міжнародно-правова нормативна база підготовки моряків.
2. Зобов'язання власника судна щодо екіпажу.

3. Конвенція про трудові договори моряків
4. Права і обов'язки судновласника. Репатріація моряків
5. Поняття вахта. Вимоги для організації вахти на судні
6. Організація відпочинку на судні
7. Вимоги до житлових приміщень

4 СТРУКТУРА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
Л		С	С.Р.	Л		С	С.Р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
<i>Міжнародне морське право: загальні положення про морські простори</i>								
Тема 1. Поняття, особливості та характерні риси сучасного морського права, його міжнародний характер.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 2. Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих у межах дії національної юрисдикції.	14	4	2	8	12	2		10
Тема 3. Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих за межами дії національної юрисдикції.	12	2	2	8	12	2		10
Тема 4. Міжнародно-правовий режим морських просторів Антарктики та Арктики	12	2	2	8	12	2		10
Разом за модулем 1	50	10	8	32	50	8	2	40
Модуль 2								
<i>Міжнародно-правові вимоги регламентації використання вод Світового океану та забезпечення безпеки мореплавства</i>								
Тема 5. Міжнародно-правове регулювання захисту і збереження морського середовища від забруднення. (МАРПОЛ, BWC та інші)	14	4	2	8	14	2	2	10
Тема 6. Морське право та захист людського життя на морі (СОЛАС, МППЗС, МКУБ, СУБ судна)	14	2	2	10	14	2		12

Тема 7. Міжнародно-правова регламентація організації праці на морському транспорті	12	2	2	8	12			12
Разом за модулем 2	40	8	6	26	40	4	2	34
Всього	90	18	14	58	90	12	4	74

5 ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Поняття, особливості та характерні риси сучасного морського права, його міжнародний характер.	2	2
2	Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих у межах дії національної юрисдикції.	2	
3	Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих за межами дії національної юрисдикції.	2	
4	Міжнародно-правовий режим морських просторів Антарктики та Арктики	2	
5	Міжнародно-правове регулювання захисту і збереження морського середовища від забруднення. (МАРПОЛ, ВВС та інші)	2	2
6	Морське право та захист людського життя на морі (СОЛАС, МППЗС, МКУБ, СУБ судна)	2	
7	Міжнародно-правова регламентація організації праці на морському транспорті	2	
	Разом	14	4

6 ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Поняття, особливості та характерні риси сучасного морського права, його міжнародний характер.	8	10
2	Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих у межах дії національної	8	10

	юрисдикції.		
3	Міжнародно-правовий статус і режим використання морських просторів, розташованих за межами дії національної юрисдикції.	8	10
4	Міжнародно-правовий режим морських просторів Антарктики та Арктики	8	10
5	Міжнародно-правове регулювання захисту і збереження морського середовища від забруднення. (МАРПОЛ, BWC та інші)	8	10
6	Морське право та захист людського життя на морі (СОЛАС, МППЗС, МКУБ, СУБ судна)	10	12
7	Міжнародно-правова регламентація організації праці на морському транспорті	8	12
	Разом	58	74

7 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації:

- словесні (лекція, консультація, пояснення, бесіда);
- наочні (демонстрація);
- практичні (семінарське заняття, задачі, тести, реферати).

В аспекті керування навчанням:

- навчальна робота під керівництвом викладача;
- самостійна робота.

Методи активізації та мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- роз'яснення мети навчального предмета;
- вимога до вивчення предмета.

Методи контролю та самоконтролю:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- самоконтроль.

8 ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль знань покликаний організувати студента до систематичного опрацювання пройденого матеріалу.

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі *поточного*, *проміжного* та *підсумкового* видів контролю.

Поточний контроль має навчальний характер та проводиться з метою перевірки рівня підготовки студентів за визначеною темою та здійснюється шляхом:

- вибіркового усного опитування студентів в аудиторії по питаннях теми, в т.ч. заданих для самостійного вивчення;
- дискусійного обговорення питань, що становлять зміст теми;
- обговорення проблемних питань;
- виконання письмових самостійних робіт, тестових завдань;
- активної участі студента в розгляді питань в аудиторії (внесення уточнень, доповнень, зауважень до відповідей тощо).

Проміжний (модульний) контроль проводиться з метою визначення стану поточної успішності студентів за певний період навчання та передбачає перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного і практичного матеріалу модулів у формі виконання **модульних контрольних робіт**.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах та здійснюється у формі **заліку** після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Питання що виносяться на залік з дисципліни «Міжнародне морське право»

1. Конвенція ООН з морського права 1982 р. Історія прийняття. Роль в доктрині Міжнародного морського права.
2. Сучасна міжнародно-правова класифікація морських просторів
3. Архіпелажні води, поняття та правовий статус.
4. Поняття та правовий статус вод відкритого моря..
5. Виключна морська економічна зона, поняття та правовий статус.
6. Вимоги Міжнародної конвенції про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004р.
7. Вимоги Лондонської Конвенції щодо попередження забруднення моря відходами та іншими матеріалами 1972 р.
8. Основні принципи Міжнародного морського права.
9. Внутрішні морські води, поняття і правовий статус.
10. Джерела міжнародного морського права.
11. Правове забезпечення безпеки мореплавання
12. Доктрина розподілу впливу держав в Арктичному регіоні.
13. Репатріація членів екіпажу. Поняття та обов'язки судновласника.
14. Полярний кодекс та його значення в міжнародному морському праві.
15. «Північний шлях» та його значення в торговельному судноплаванні.
16. Загальна характеристика морських просторів, розташованих за межами дії національної юрисдикції.
17. Правовий статус та режим Антарктики. Система договорів про Антарктику.
18. Міжнародна морська організація та її роль у міжнародному морському праві.
19. Міжнародна правова регламентація навігаційної безпеки судноплавання.
20. Свободи відкритого моря.

21. Конференції ООН з морського права 1958-1980 р.р. та результати їх роботи.
22. Міжнародні канали та міжнародні протоки. Правове регулювання торговельного судноплавства в цих водах
23. Класифікація та правовий режим використання проток, що використовуються для міжнародного судноплавства.
24. Конвенція МОП «Про працю в морському судноплавстві» 2006р.
25. Трудовий договір моряка та основні вимоги до нього за Конвенцією. Про працю в морському судноплавстві.
26. Правові вимоги до здоров'я членів екіпажу судна
27. Критерії визначення ширини архіпелажних вод.
28. Континентальний шельф та права держав.
29. Роль Міжнародної конвенції про контроль суднових баластних вод й осадів та управління ними 2004р. в охороні моря від забруднення.
30. Особливість структури Конвенції СОЛАС.
31. Роль Конвенції СОЛАС в забезпеченні охорони людського життя на морі.
32. Міжнародне морське право про охорону людського життя на морі. Основні міжнародні нормативно-правові акти.
33. Міжнародні нормативні акти, що регламентують розробку морських мінеральних ресурсів.
34. Міжнародно-правова регламентація морських наукових досліджень.
35. Міжнародно-правова регламентація попередження забруднення моря з суден.
36. Види юрисдикцій в порту.
37. Особливі райони за МАРПОЛ. Їх значення.
38. Основні положення Конвенції 1936 року, підписаної в м. Монтре (Швейцарія). Її правове значення.
39. Основні положення Конвенції МАРПОЛ 73/78.
40. Адміністративна юрисдикція в порту. Контроль суден в портах.
41. Основні положення Договору про Антарктику 1959 року.
42. Положення Конвенції ООН 1982 р. з морського права, що регулюють розробку морських мінеральних ресурсів та видобутку живих ресурсів.
43. Особливості права мирного та транзитного проходів суден через міжнародні протоки.
44. Особливості права транзитного та мирного проходів через протоки.
45. Особливості цивільної юрисдикції в порту.
46. Міжнародно-правове забезпечення умов праці та відпочинку на судні
47. Міжнародно-правові вимоги організації вахти на судні. Поняття вахта.
48. Проблема «зручного прапора».
49. Поняття та правовий статус замкнутого та напівзамкнутого моря.
50. Прилегла зона та мета її створення.
51. Державна реєстрація морського судна.
52. Правила, що визначають рибальство у виключній (морській) економічній зоні прибережної держави.

53. Правова характеристика міжнародного району морського дна (Району).
54. Правове регулювання видобутку живих ресурсів в водах Світового океану.
55. Правове регулювання проведення морських наукових досліджень в прилеглий зоні, та виключній економічній (морській) зоні.
56. Правове регулювання проведення морських наукових досліджень в міжнародному районі морського дна.
57. Кодекс ОСПС та його вимоги щодо забезпечення безпеки в портах.
58. СУБ судна, його значення та характеристика.
59. Меморандуми по взаєморозумінню контролю в портах. Їх роль в забезпеченні безпеки мореплавства.
60. Роль міжнародного морського права в системі правового забезпечення використання Світового океану

9 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ (критерії оцінювання)

Оцінювання результатів навчання визначається як сума балів поточного та проміжного контролю, яка додається до кількості балів, що студент отримав на заліку, підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів).

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: усна доповідь; доповнення, запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; аналіз законодавства та монографічної літератури; письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); самостійне опрацювання тем; підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів; систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового контролю.

Поточний контроль максимально оцінюється у 50 балів.

Максимальний бал, який студент може отримати за проміжний (модульний) контроль у вигляді модульної контрольної роботи (за кожен) що складається з теоретичних питань та/або тестових завдань, по 5 балів за кожен модуль. Максимум за дві модульні контрольні роботи – 10 балів.

Кількість балів за вибіркові види діяльності (робіт) (участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах тощо), які здобувач може отримати для підвищення семестрової оцінки, не може перевищувати 5 балів.

Якщо студент отримає менше 20 балів за сумою підсумків поточного та проміжного контролю він не допускається до складання заліку з дисципліни.

Максимум за поточний і проміжні (модульні) контролю разом студент може отримати 60 балів.

Підсумковий контроль – (залік) максимально оцінюється у – 40 балів.

На заліку викладач задає: 2 питання, з переліку питань, наданих студентам

для підготовки до заліку. Нарахування балів залежить від повноти та обґрунтованості відповідей. Якщо залік у вигляді тестів, то критерії вказуються в опису тесту.

Якщо під час проходження курсу студент набрав 60 балів, то він має право не здавати залік отримавши підсумкову оцінку відповідно до кількості набраних балів.

Поточне тестування та самостійна робота		Проміжний (модульний) контроль		Залік	Сума
Модуль №1	Модуль №2	МКР №1	МКР №2		
25	25	5	5	40	100

Критерії оцінювання відповідей на семінарах (практичних заняттях), тестів, модульних контрольних робіт (до 5 балів):

«Відмінно» - (5 балів) – виставляється студенту, який глибоко та міцно засвоїв матеріал, відмінно справляється з задачами та питаннями, показує знайомство з фаховою літературою, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних завдань, вміє добре орієнтуватись у практичних ситуаціях.

«Добре» - (4 бали) – виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, правильно застосовує теоретичні знання при рішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

«Задовільно» - (3 бали) – виставляється студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, неправильне тлумачення окремих елементів завдання та відчуває труднощі при виконанні практичних завдань.

«Незадовільно» - (2 бали) - виставляється студенту, який дає необґрунтовані відповіді на запитання, допускає суттєві помилки у використанні понятійного апарату. Не простежується логічність та послідовність думки. Формулювання хаотичні та не усвідомлені.

«Незадовільно» - (1 бал) - виставляється студенту, який не відповідає або неправильно відповідає на питання, не демонструє вміння та навички при вирішенні практичних завдань (зокрема, розв'язанні кейсів).

Критерії оцінювання на підсумковому контролі.

30-40 балів – виставляється студенту, який глибоко та міцно засвоїв матеріал навчальної дисципліни, відмінно справляється з задачами та питаннями, показує знайомство з фаховою літературою, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних завдань, вміє добре орієнтуватись у виробничих ситуаціях.

22-29 балів – виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал навчальної дисципліни, правильно застосовує теоретичні знання при рішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

15-21 бал – виставляється студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, неправильне тлумачення окремих елементів завдання та відчуває труднощі при виконанні практичних завдань.

4-14 балів - виставляється студенту, який дає поверхневі і не точні відповіді на запитання, допускає помилки у використанні понятійного апарату.

2-3 бали - виставляється студенту, який дає необґрунтовані відповіді на запитання, допускає суттєві помилки у використанні понятійного апарату. Не

простежується логічність та послідовність думки. Формулювання хаотичні та не усвідомлені.

0-1 балів - виставляється студенту, який не дає відповідей на питання, не засвоїв зміст навчальної дисципліни, вміння та навички не набуті.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

«Відмінно» - A (90-100 балів) – виставляється студенту, який глибоко та міцно засвоїв матеріал, відмінно справляється з задачами та питаннями, показує знайомство з фаховою літературою, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних завдань, вміє добре орієнтуватись у виробничих ситуаціях.

«Добре» - BC (75-89 балів) – виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, правильно застосовує теоретичні знання при рішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

«Задовільно» - DE (60-74 балів) – виставляється студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, неправильне тлумачення окремих елементів завдання та відчуває труднощі при виконанні практичних завдань.

«Незадовільно» - FX (35-59 балів) - виставляється студенту, який дає необґрунтовані відповіді на запитання, допускає суттєві помилки у використанні понятійного апарату. Не простежується логічність та послідовність думки. Формулювання хаотичні та не усвідомлені.

«Незадовільно» - F (1-34 балів) - виставляється студенту, який не засвоїв зміст дисципліни, вміння та навички не набуті.

10 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальна програма з дисципліни «*Міжнародне морське право*»;
2. Робоча навчальна програма з дисципліни «*Міжнародне морське право*»;
3. Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів;
4. Конспект лекцій з дисципліни;
5. Завдання для модульних контрольних робіт.;
6. Перелік питань для підготовки до заліку;
7. Теми контрольних робіт для студентів заочної форми навчання.

Теми контрольних робіт
для студентів заочної форми навчання з дисципліни
«Міжнародне морське право»

Варіант № 1

1. Поняття, джерела та принципи міжнародного морського права
2. Суднові документи, поняття та види

Варіант №2

1. Міжнародно-правова регламентація попередження зіткнення суден на морі
2. Організаційно-правові вимоги до кваліфікації осіб суднового екіпажу

Варіант № 3

1. Міжнародно-правове регулювання охорони морського середовища.
2. Обов'язки осіб суднового екіпажу

Варіант № 4

1. Міжнародно-правове регулювання морських перевезень пасажирів та багажу.
2. Правовий статус та режим використання Чорноморських проток

Варіант № 5

1. Міжнародно-правовий режим Антарктики.
2. Міжнародно-правові засоби забезпечення безпеки судноплавства.

Варіант № 6

1. Міжнародно-правове регулювання військово-морської діяльності держав в Світовому океані.
2. Поняття арешту судна. Відмінність від затримання. «Морські вимоги»: поняття та види.

Варіант № 7

1. Технічний нагляд за судном та допуск його до плавання. Морехідність судна.
2. Міжнародно-правовий режим Арктики

Варіант № 8

1. Правовий статус та режим внутрішніх морських вод та територіального моря прибережної держави
2. Основні міжнародні і національні нормативні акти, які регулюють організацію праці моряків

Варіант № 9

1. Засоби ідентифікації морського торговельного судна.

2. Правовий статус та режим міжнародних каналів та проток.

Варіант № 10

1. Правові вимоги щодо організації вахти (Конвенція ПДМНВ).
2. Правовий статус та режим виключної економічної (морської) зони

Варіант № 11

1. Міжнародно-правове регулювання попередження та запобігання забруднення морського середовища при перевезенні небезпечних вантажів
2. Репатріація членів екіпажу.

Варіант № 12

1. Правовий статус та режим архіпелажних вод
2. Міжнародно-правове регулювання охорони людського життя на морі

Варіант № 13

1. Міжнародно-правові засоби забезпечення безпеки судноплавства
2. Правовий режим проведення морських наукових досліджень. Правовий статус науково-дослідних суден.

Варіант № 14

1. Правила визначення мінімального складу екіпажу судна. Міжнародні та національні аспекти.
2. Міжнародно-правове забезпечення трудової дисципліни на судні

Варіант № 15

1. Командний і рядовий склад. Обов'язки осіб суднового екіпажу
2. Міжнародно-правове забезпечення трудової дисципліни на судні

Варіант № 16

1. Правовий статус капітана морського торгового судна.
2. Міжнародно-правове регулювання видобутку живих ресурсів

Варіант № 17

1. Міжнародно-правове регулювання організації праці моряків.
2. Національна належність суден. Прапор судна. «Зручний» прапор.

Варіант № 18

1. Міжнародно-правовий статус та режим відкритого моря
2. Вимоги основних міжнародних і національних нормативних актів, щодо організації вахти на судні

Варіант № 19

1. Поняття, зміст та особливості вантажних перевезень за договором чартеру.

2. Міжнародно-правове регулювання охорони морського середовища.
Стисла характеристика Конвенції МАРПОЛ

Варіант № 20

1. Правовий статус та режим континентального шельфу.
2. Особливості присвоєння звань особам командного складу екіпажу судна

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гуцуляк В.М., Ключова Є.М. Українське та міжнародне морське право: навч. посібн. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. – 262 с.
2. Кузнецов С.О. Морське право : підручн. / С.О. Кузнецов, Т.В. Аверочкіна.– Одеса : Фенікс, 2011. – 382 с.
3. Передерієв Є.П. Міжнародні морські правовідносини. Питання теорії та практики. – К.: КДАВТ, 2009.
4. David Attard, Malgosia Fitzmaurice, Ignacio Arroyo, Norman Martinez, Elda Belja. The IMLI Manual on International Maritime Law: The IMLI Manual on International Maritime Law Volume I/II Shipping Law – Oxford: IMO. 2016
5. Hugo Caminos. Law of the Sea. – Routledge, 2016.
6. Robert Force, A. N. Yiannopoulos, Martin Davies. Admiralty and Maritime Law. - Beard Books, 2005.

12 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.imo.org>
<http://www.un.org/en/>
<http://www.ligazakon.ua/>
<http://rada.gov.ua/>
<http://mfa.gov.ua>
<http://www.itcs.org.ua/>
<http://www.mtu.gov.ua/>
<http://sismit.gov.ua/>
<http://www.hydrography.com.ua/>
<http://shipregister.ua/>